

Anexă la Decizia directorului general Administrației Naționale a Penitenciarelor
nr. _____ din _____._____ 2019

Metodologia privind organizarea și derularea activităților de voluntariat, desfășurate de către reprezentanții societății civile, cu persoanele private de libertate

Cap. I: Considerații generale

Art. 1

Demersurile educative, de asistență psihologică și asistență socială, desfășurate sub formă de voluntariat de către reprezentanții societății civile, cu persoanele private de libertate, sunt parte a demersurilor de reintegrare socială.

Art. 2

(1) Voluntariatul este activitatea de interes public, desfășurată din proprie inițiativă, de orice persoană fizică, în folosul altora, sau al societății, organizate de către persoane juridice de drept public sau de drept privat, fără remunerație, individual sau în grup;

(2) Activitatea de interes public este activitatea desfășurată în domenii cum sunt: arta și cultura, sportul și recreerea, educația, cercetarea, protecția mediului, asistența socială, religia, dezvoltarea comunitară, dezvoltarea socială.

Art.3

(1) În unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor își pot desfășura activitatea două tipuri de voluntari:

a) persoane fizice care desfășoară activități pe baza unui **contract de voluntariat încheiat nemijlocit cu unitatea de detenție**;

b) persoane fizice, membre sau colaboratoare ale unor organizații neguvernamentale, care desfășoară activități de voluntariat pe baza unui contract de voluntariat cu o persoană juridică, denumită organizație gazdă, care a încheiat un **protocol de colaborare** cu unitatea de detenție.

(2) Este obligatorie încheierea contractelor de voluntariat între persoanele fizice și unitatea de detenție ca și convenții individuale cu titlu gratuit.

Art. 4

(1) În sistemul administrației penitenciare se desfășoară exclusiv activități de voluntariat circumscrise domeniilor ce au ca finalitate creșterea șanselor de reintegrare socială a persoanelor private de libertate și domeniului asistenței religioase.

(2) Activitățile de asistență religioasă se desfășoară în baza Ordinului ministrului Justiției nr. 4000/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind asistența religioasă a persoanelor private de libertate aflate în custodia Administrației Naționale a

Penitenciarelor, accesul furnizorilor de asistență religioasă în unitățile penitenciare neputând fi condiționat desemnarea contractelor de voluntariat. La cererea furnizorului de asistență religioasă sau prin comun acord pot fi încheiate contracte de voluntariat în vederea acordării asistenței religioase.

Art. 5

Activitățile de voluntariat, în sistemul administrației penitenciare, se fundamentează pe următoarele principii:

- a) participarea, ca voluntar, pe baza consimțământului liber exprimat;
- b) implicarea motivată și dinamică a voluntarilor în activitățile din unitățile de detenție;
- c) desfășurarea voluntariatului, cu excluderea oricărei contraprestații materiale din partea beneficiarului activității;
- d) participarea persoanelor private de libertate la activitățile desfășurate de către voluntari pe baza egalității de șanse și de tratament, fără niciun fel de discriminare;
- e) selecția beneficiarilor fără niciun fel de discriminare, pe temei de: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie, apartenență politică, convingeri, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infecție HIV/SIDA sau alte temeiuri;
- f) desfășurarea activităților cu respectarea cadrului normativ execuțional penal și a condițiilor de siguranță a deținerii.

Art. 6

Unitățile de detenție pot întreprinde demersuri în vederea atragerii de voluntari care să desfășoare activitățile necesare pentru acoperirea nevoilor identificate la nivelul populației carcerale.

Art. 7

(1) În situația în care, la nivelul unităților de detenție, sunt înregistrate solicitări scrise privind desfășurarea unor activități de voluntariat, acestea se soluționează în termenul legal prevăzut pentru petiții.

(2) În situația refuzului privind accesul sau, după caz, a desfășurării activității, răspunsul unității este motivat și scris.

Cap. II: Recrutarea și selecția voluntarilor

Art. 8

În vederea recrutării și/sau selecției voluntarilor, se au în vedere următoarele aspecte:

a) nevoile educative și de asistență psihologică și socială, așa cum rezultă din Analiza anuală a nevoilor de educație și asistență psihologică și socială, document întocmit anual de către coordonatorul sectorului reintegrare socială de la nivelul unității de deținere;

b) gradul de acoperire al necesarului de resurse umane și materiale ce trebuie implicate în activitățile de reintegrare socială.

Art. 9

În vederea informării societății civile cu privire la domeniile în care se pot desfășura activități de voluntariat, respectiv a tipurilor de specialiști de care unitățile de detenție au nevoie, se întreprind demersurile ce se impun, în colaborare cu purtătorul de cuvânt, în vederea popularizării acestor informații.

Art. 10

(1) Coordonatorul sectorului reintegrare socială identifică, centralizează și actualizează, periodic, potențialele instituții/organizații care pot furniza voluntari.

(2) În limita posibilităților, se pot adresa solicitări și entităților promotoare de voluntariat.

Art. 11

Pentru realizarea activității de selecție, se parcurg, în ordine, următoarele etape:

a) centralizarea documentelor, în funcție de tipul de activitate derulată: Curriculum Vitae format Europass, portofoliu de activitate, scrisoare de recomandare, scrisoare de intenție, copie carte/buletin de identitate, copie diplomă de studii, după caz, atestat de liberă practică într-un anumit domeniu de activitate;

b) verificarea documentelor și a datelor de identificare, conform procedurilor specifice;

c) susținerea interviului;

d) comunicarea scrisă a rezultatului activității de selecție și, după caz, planificarea etapei de instruire.

Art. 12

(1) În scopul selecționării voluntarilor, se au în vedere, în mod cumulativ, următoarele criterii:

a) existența unor competențe certificate, corespunzătoare domeniului de activitate în care urmează să își desfășoare activitatea;

b) motivația intrinsecă pentru desfășurarea activității;

c) corespondența între propunerile de colaborare venite din partea persoanelor fizice și nevoile unității de detenție;

(2) Nu este permisă desfășurarea activităților de voluntariat pentru persoanele care:

a) au introdus sau au încercat să introducă în locul de deținere obiecte interzise;

b) se află în relație de soț/soție, concubin/concubină și rude de gradul I și II cu persoanele private de libertate din cadrul unității de detenție;

c) vizitează persoanele private de libertate din cadrul unității de detenție;

d) au executat o pedeapsă privativă de libertate și sunt liberate, aflate în perioada de încercare;

e) au inițiat cauze împotriva unității de detenție în care solicită să desfășoare activitatea de voluntariat;

f) prin activitatea desfășurată provoacă conflicte sau aduc atingere siguranței locului de deținere.

(3) Voluntarii care solicită accesul în unitatea penitenciară pentru desfășurarea activităților completează, odată cu solicitarea de acces, o declarație pe proprie

răspundere din care să reiasă că nu se află în nicio situație de incompatibilitate privind criteriile menționate la art. 12, alin. (2), lit. a) - e).

Art. 13

(1) Voluntarii selecționați în vederea desfășurării activităților sunt instruiți cu privire la cadrul normativ execuțional penal, Regulamentul de Ordine Interioară al unității, specificul populației carcerale și modalități de interacțiune cu deținuții.

(2) Organizațiile/asociațiile/instituțiile asigură instruirea persoanelor cu care au încheiat contracte de voluntariat și întocmesc, în două exemplare, angajamentele individuale de desfășurare a activităților, în condițiile specifice ale unității de detenție potrivit Anexei 1, aspect ce va fi consemnat în conținutul protocolului de colaborare.

(3) Persoanele fizice selecționate ca voluntari, care se adresează direct administrației penitenciarului, sunt instruite la nivelul unității de detenție, în condițiile art. 209 din Anexa 1 la OMJ nr. 1322/2017 și semnează angajamentele individuale, conform Anexei 2 la prezenta Metodologie, la finalul instruirii.

Art. 14

(1) După finalizarea etapei de instruire, persoanele prevăzute la art. 3 alin. (1), lit. a) care au parcurs etapa de selecție semnează contracte de voluntariat, potrivit Anexei 3, cu unitatea de detenție.

(2) Șeful serviciului educație sau șeful serviciului asistență psihosocială verifică existența contractelor de voluntariat, încheiate între organizația gazdă care solicită încheierea protocolului de colaborare și voluntari, conform Anexei 3.

Art. 15

(1) În interiorul unității de deținere, toți voluntarii poartă un ecuson pentru identificare;

(2) Administrația locului de deținere se îngrijește de confecționarea ecusonului, după modelul și specificațiile din Anexa 4, iar pozele sunt puse la dispoziție de către voluntari;

(3) Ecusoanele voluntarilor se păstrează la sectorul vizită sau în post control acces și se înmânează la începutul fiecărei activități.

(4) La finalizarea colaborării în cadrul activităților de voluntariat, ecusoanele se distrug în baza unui proces verbal, semnat de către un reprezentant al unității de detenție și voluntar.

Cap. III: Desfășurarea activităților

Art. 16

(1) Coordonatorul sectorului reintegrare socială întreprinde demersurile necesare încheierii protocolului de colaborare între unitatea de detenție și persoana juridică furnizoare de activități de voluntariat sau, după caz, a contractelor individuale de voluntariat.

(2) Coordonatorul sectorului reintegrare socială de la nivelul unității are obligația de a planifica și organiza, cel puțin cu frecvență anuală, o întâlnire cu instituții/organizații care pot furniza voluntari sau, după caz, cu entități promotoare de voluntariat.

Art.17

(1) Activitățile desfășurate de voluntari sunt planificate de către coordonatorul sectorului reintegrare socială.

(2) Planificarea activităților desfășurate de voluntari este complementară celorlalte documente de planificare a activităților de reintegrare socială și va ține cont de resursele umane și materiale de la nivelul fiecărei unități de detenție.

Art.18

Pentru întocmirea documentelor de planificare se respectă cadrul procedural general aplicabil activităților de reintegrare socială.

Art. 19

Voluntarii pot desfășura, în unitățile de detenție, activități sub forma demersurilor structurate și semistructurate, cu respectarea reglementărilor specifice în vigoare.

Art. 20

(1) Pentru fiecare voluntar se stabilește tipul de activitate ce urmează să se desfășoare, după care, coordonatorul sectorului reintegrare socială analizează care sunt documentele ce trebuie întocmite atât de personalul din penitenciar care coordonează activitatea, cât și de către voluntar.

(2) Voluntarul întocmește, în conformitate cu prevederile Regulamentului aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 1322/2017, Mapa programului/proiectului de activitate ce va conține documente legate de activitatea sa.

Art. 21

(1) Coordonatorul sectorului reintegrare socială desemnează unul sau mai mulți reprezentanți din cadrul serviciilor de educație și asistență psihosocială care să asigure coordonarea, monitorizarea și evaluarea activității voluntarului.

(2) Responsabilii desemnați întocmesc Mapa voluntarului ce va conține documente de organizare și monitorizare a activității acestuia: contractul de voluntariat, copie de pe angajament, fișa de monitorizare a activității, conform Anexei 5 și raportul de activitate, conform Anexei 6.

Art. 22

Responsabilii desemnați, în baza documentelor întocmite pentru desfășurarea programului/activității, vor consemna datele în aplicația informatică.

Art. 23

În vederea recompensării persoanelor private de libertate, în funcție de rezultatele obținute prin participarea la programe și activități de reintegrare socială derulate de către voluntar, se alocă credite de către responsabilul desemnat în urma introducerii datelor în aplicația informatică, conform cadrului normativ aflat în vigoare.

Art. 24

(1) Aprobarea de acces pentru voluntari este acordată, în scris, de către directorul unității de detenție, după obținerea cumulativă a avizelor din partea directorului adjunct

pentru siguranța deținerii și regim penitenciar, lucrătorului de prevenire a criminalității și terorismului și a coordonatorului sectorului reintegrare socială.

(2) Solicitarea de acces formulată în scris este însoțită de tabelul nominal cu persoanele care vor desfășura activități specifice în unitatea de detenție și se înaintează directorului fiecărei unități. Tabelul nominal cuprinde informații privind numele, prenumele, respectiv seria și numărul actului de identitate.

Art. 25

La sosirea în unitatea de detenție, după efectuarea controlului specific, prezentarea documentului de identitate și înmânarea ecusonului, voluntarul va fi însoțit de către o persoană desemnată de către directorul unității, până la locul de desfășurare al activității.

Art. 26

Supravegherea activităților derulate de către voluntar se va efectua în funcție de tipul regimului de executare al persoanelor private de libertate ce alcătuiesc grupul țintă.

Art. 27

De la intrarea în incinta unității de detenție, pe tot parcursul derulării activităților, voluntarii au obligația de a purta, în mod vizibil, ecusonul de identificare.

Art. 28

Pe parcursul derulării contractului de voluntariat, activitatea este monitorizată, periodic, sub forma fișei de monitorizare, iar la finalul acestuia se întocmește o fișă de evaluare a activității, ce va fi pusă la dispoziția voluntarului sau a furnizorului de voluntariat, în copie.

Art. 29

(1) Pe durata perioadei activității de voluntariat, precum și la încheierea activității de voluntariat, administrația unității de detenție, la cererea voluntarului, eliberează un certificat de voluntariat, conform Anexei 7, care să ateste perioada, conținutul și rezultatele activității desfășurate.

(2) Activitatea desfășurată în penitenciar poate fi considerată experiență profesională și/sau în specialitate, conform prevederilor legale care reglementează activitatea de voluntariat în România.

(3) La solicitarea persoanei, se poate elibera o *Scrisoare de recomandare*.

(4) În funcție de portofoliul de activitate al furnizorului de voluntariat și al rezultatelor obținute pe perioada derulării contractului de voluntariat, se pot identifica și alte modalități de evidențiere și promovare a acestora.

Art. 30

Încă de la începutul activității, voluntarii sunt informați de către responsabilul desemnat cu coordonarea, monitorizarea și evaluarea activității voluntarului, asupra faptului că activitatea le va fi monitorizată, în scopul prevenirii și eliminării eventualelor obstacole sau disfuncționalități.

Art. 31

Pe întreaga perioadă de derulare a contractului de voluntariat acesta poate fi suspendat sau, după caz, denunțat, în situații temeinic justificate.

Art. 32

Anexele 1 – 7 fac parte integrantă din Metodologia privind organizarea și derularea activităților de voluntariat, desfășurate de către reprezentanți ai societății civile cu persoanele private de libertate.

PROIECT